

TOELICHTING

Inleiding

Deze regeling is een onderdeel van de verkeersverdelingsregel. Er wordt een nadere invulling gegeven aan de regels die daarover zijn gesteld in het Besluit verkeersverdeling tussen de luchthavens Schiphol en Lelystad. Het betreft de drie volgende punten. In de eerste plaats worden de criteria vastgesteld die tot de kwalificatie van een vakantiebestemming leiden. Ook worden die bestemmingen in de bijlage van de regeling benoemd. In de tweede plaats wordt bepaald welke soorten vluchten op luchthaven Schiphol gebruik mogen maken van de ten gevolge van de verkeersverdelingsregel vrijgevallen capaciteit. In de derde en laatste plaats wordt bepaald in welke volgorde de tijdvakken waarbinnen het verbod op Schiphol geldt, worden vastgesteld en wordt bepaald wat de geldende tijdvakken zijn. Achtereenvolgens wordt op deze drie aspecten ingegaan.

1. Criteria voor een vakantiebestemming

Vakantiebestemmingen moeten voldoen aan de volgende criteria om te worden aangewezen:

- a. afstand vanaf Schiphol tussen 700 en 4000 kilometer;
- b. een transferpercentage op bestemming-niveau van minder dan 10%;
- c. geen hoofdstad;
- d. meer dan 10 vliegtuigbewegingen op bestemming-niveau per jaar.

Ad a.

De maximumafstand van 4000 kilometer is ingegeven doordat intercontinentale bestemmingen, vanwege de bijdrage aan de hub-functie, op Schiphol moeten blijven. Bovendien is het niet mogelijk om dergelijke bestemmingen – in verband met de baanlengte van Lelystad - te bedienen vanaf Lelystad.

De minimumafstand van 700 kilometer is gekozen omdat onder de afstandsklasse van 600 tot 800 kilometer het aandeel vakantiereizigers dat voor het vliegtuig kiest gering is. Onderzoek wijst uit dat bij een reisafstand tussen 600 tot 800 kilometer slechts 16% van de vakantiereizigers gebruik maakt van het vliegtuig als transportmodaliteit. Zakenreizigers kiezen bij een reis in deze afstandsklasse echter in 62% van de gevallen het vliegtuig¹. Hieruit kan worden opgemaakt dat een vliegreis naar een bestemming onder de 600 tot 800 kilometer doorgaans een zakelijk karakter zal hebben en derhalve niet wordt aangemerkt als vakantiebestemming.

Ad b.

Het transferpercentage is een onderscheidend criterium omdat de transfervluchten een bijdrage leveren aan de hub-functie van Schiphol. Het belang van transferpassagiers is voor Schiphol extra groot in verband met de beperkte thuismarkt. Een transferpercentage vanaf 10% wordt als minimum aangegeven voor luchtvaartmaatschappijen om van de diverse "dunne" feedervluchten een winstgevende (inter)continentale bestemming te kunnen bedienen. Bovendien is Lelystad een geschikt alternatief voor herkomst-bestemmingsverkeer. Evenals het eerste criterium geldt dit criterium ongeacht door welke luchtvaartmaatschappij deze bestemming wordt bediend.

Ad c.

Hoofdsteden als bestemming zijn uitgezonderd omdat connectiviteit van belang is tussen Schiphol en hoofdsteden vanuit economisch-, politiek- en cultureel oogpunt bezien.

Ad d.

Tot slot wordt ook een minimumfrequentie gehanteerd. Bestemmingen die in totaal minder dan 10 keer per jaar worden aangedaan, zijn dermate incidenteel dat het vaak uitgeweken vluchten betreft.

¹ Institute of Aviation, M3 Systems, Mobility in European countries (2007)

Het is van belang om te benadrukken dat de bovenstaande criteria op gelijke wijze worden toegepast op alle bestemmingen en ongeacht de luchtvaartmaatschappijen die de bestemmingen bedienen.

De toepassing van bovenstaande criteria leidt tot een lijst met vakantiebestemmingen die in de bijlage van de regeling is weergegeven. In die lijst zijn aldus de bestemmingen (luchthavens) aangewezen die niet meer vanaf Schiphol bediend mogen worden in de periodes die ook in deze regeling worden vastgesteld. Op grond van het Besluit verkeersverdeling tussen de luchthavens Schiphol en Lelystad geldt dit verbod ook indien de bestemmingen fungeren als vertrekpunt van een vlucht.

2. Soorten vluchten die vrijgevalle capaciteit op Schiphol mogen benutten

De verkeersverdelingsregel heeft tot doel om ruimte te bieden voor het intercontinentale- en feederverkeer. Daarom wordt de capaciteit die vrijvalt ten gevolge van het verbod om te vliegen naar aangewezen vakantiebestemmingen, gereserveerd voor intercontinentale bestemmingen en het hiermee samenhangende feederverkeer. Dat betreft aldus de vluchten naar bestemmingen op meer dan 4000 kilometer afstand vanaf Schiphol en de vluchten waarvan het aandeel transferpassagiers dat overstapt op een vlucht naar een bestemming op meer dan 4000 kilometer afstand, gemiddeld genomen 10% of meer bedraagt. Luchtvaartmaatschappijen moeten kunnen aantonen dat dit laatste het geval is voor de vluchten die zij uitvoeren.

3. Tijdvakken

Op luchthaven Lelystad is niet genoeg capaciteit om in één keer alle vluchten naar de aangewezen vakantiebestemmingen te verplaatsen. Daarom vindt een afbakening plaats in de tijd. Daarbij worden bepaalde tijdvakken aangewezen waarbinnen het verbod op luchthaven Schiphol geldt. Om duidelijkheid te bieden over hoe het ingroeipad eruit ziet, wordt ook bepaald in welke volgorde de tijdvakken onder de verkeersverdelingsregel zullen worden gebracht. Op luchthaven Lelystad kan gebruik worden gemaakt van de gehele openingstijd van die luchthaven.

De selectie in de tijd vindt plaats allereerst plaats in de voor de hub-operatie meest relevante tijdvakken van aankomende- en vertrekkende vluchten (zogenoemde "blokken") en waar de schaarste het grootst is. Dit betekent dat achtereenvolgens aangewezen bestemmingen worden uitgeplaatst van blok 2 (van 07:50 - 10:39 uur), blok 6 (van 18:20 - 21:39 uur), blok 3 (van 11:00 - 12:39 uur), blok 4 (van 13:00 - 14:59 uur), blok 5 (van 15:20 - 17:59 uur) en blok 1 (van 07:00 - 07:19 uur). Vervolgens worden de aangewezen vakantiebestemmingen gelijkmatig uit de overige perioden geplaatst. De intervallen van 20 minuten tussen de blokken laten zich verklaren doordat er zogenaemde "fire breaks" zijn ingebouwd ten behoeve van het kunnen opvangen van operationele verstoringen en om de betrouwbaarheid van de dienstregeling te kunnen borgen.

Verder kunnen er, zo lang luchthaven Lelystad geen opening in de nacht kent, geen tijdvakken worden aangewezen tussen 23:00 en 06:00 uur.

Wanneer bovenstaande blokken worden aangewezen is afhankelijk van de capaciteit op luchthaven Lelystad. In het eerste jaar worden alleen de blokken 2 en 6 aangewezen. Dat betreft dus de tijdvakken van 07:50 - 10:39 uur en 18:20 - 21:39 uur. Dit laat zich verklaren doordat op Lelystad in het eerste jaar ruimte is voor 4000 vliegtuigbewegingen. Op luchthaven Schiphol komt het aantal vliegtuigbewegingen naar vakantiebestemmingen in de blokken 2 en 6 ook neer op (bijna) 4000.

Inwerkingtreding

De inwerkingtreding van de regeling vindt gelijktijdig plaats met de inwerkingtreding van het Besluit verkeersverdeling tussen de luchthavens Schiphol en Lelystad. Het betreft 1 april 2019 indien de marktbenadering van Schiphol Group niet het beoogde effect heeft opgeleverd.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

CONCEPT